

איך לנהל את התקציב המשפחתי בעונת פיתויי הקניות

השיווק אגרסיבי, המבצעים נראים אטרקטיביים, ובתרבות של צריכה קשה להשאיר את האשראי בכיס, במיוחד בתקופת חגיגות הקניות • איך לבחור מה לקנות, מה להשוות ומאילו מניפולציות להיזהר

סוף אוקטובר מבשר את תחילת "עונת החגים". הכוונה כמובן לחגי הקניות: מה שהתחיל בבלאק פריידי, הלך והתרחב לחג קניות אחד גדול שכולל גם את יום הרווקים הסיני, את הסייבר מאנדיי, את שבוע שופינג IL וכמובן הנחות סוף השנה בדצמבר. השיווק אגרסיבי, המבצעים נראים מפתים וחד-פעמיים, ואם בתרבות השפע והצריכה שכולנו חיים בה גם כך קשה להשאיר את האשראי בכיס, בתקופת ה"חגים" זה הופך להיות קשה עוד יותר. אז איך צולחים בשלום את התקופה הקרובה מבלי להיכנס לבור כלכלי?

תקצבו מראש

התנהלות כלכלית תקינה של משק הבית כוללת ניהול תקציב מסודר של הכנסות, חסכונות והוצאות. מעוניינים להשתתף בחגי הקניות? תקצבו זאת מראש. דעו מהו הסכום העומד לרשותכם, ודעו גם על מה אתם מוותרים על-מנת שיהיה לכם כסף לחגיגת הקניות.

חלקנו מגיעים לחגי הקניות אחרי חודשים מאתגרים: אוגוסט שהיה עתיר הוצאות, וחודש החגים שבו גם היד הייתה קלה על כרטיס האשראי. אם התקופה לחוצה, דאגו קודם כל לאיזון הכלכלי של הבית. אלו לא באמת חגים, ולא באמת תפסידו כלום אם תקנו מה שאתם צריכים, ולא מה שבמבצע.

צריכה שוטפת מאשראי

אל תיקחו אשראי בשביל חגיגת קניות צרכנית. אתם תקבלו הרבה הצעות לאשראי בשבועות הקרובים שיספרו לכם שמגיע לכם להתפנק. הלוואה זו לא פינוק. הלוואה זו החלטה כלכלית שמקבלים לאחר שהבנו למה היא משמשת, הבנו כמה היא עולה לנו, עשינו סקר שוק וקיבלנו את ההצעה הטובה ביותר, והכי חשוב: ברור לנו מהיכן אנחנו מחזירים אותה.

זיכרו - תשלומים שוטפים של הלוואה מכבידים על התקציב החודשי השוטף, וככל שתקחו יותר הלוואות, תפתחו את החודש עם גיבנת יותר גדולה ויקרה.

בחגי הקניות השנה יצטרף סוג של אשראי חדש לחגיגה: אשראי בנקודת המכירה Buy now Pay later. זהו אשראי שלא יושב על מסגרת הבנק או על כרטיס האשראי, וניתן לכם כאשר אתם מגיעים לקופה. אל תמהרו לקחת אשראי בנקודת המכירה: הבינו את עלותו, וזיכרו - גם אם הוא לא יושב על המסגרת, זוהי עדיין התחייבות שיהיה צורך להחזיר, והיא תשב על התקציב החודשי השוטף שלכם.

עצרו לרגע

ראיתם משהו באתר? מתחשק לכם ממש? חכו רגע וחשבו: אתם באמת צריכים את זה, או שזה יצטרף לדברים שנודדים ממקום למקום עד שנזרקים או נמסרים? חגי הקניות בנויים על אימפולסיביות. ראיתי-רציתי-קניתי. חכו, עצרו. שימו דברים בסל הקניות וחזרו אליהם אחרי 3 ימים ובידקו, האם אתם עדיין רוצים אותם? זיכרו: התקציב מוגבל.

כל דבר שאתם קונים, משמעותו שאתם מוותרים על משהו אחר שהייתם יכולים לעשות באותו הכסף. עיקרון הבסיס של התנהלות כלכלית נכונה הוא היכולת להפריד בין הצורך לבין הרצון. חגי הקניות רובם ככולם נמצאים באזור ה"רוצה". זה לגיטימי מאוד לרצות ולהתפנק. אבל האם בקבוק שתייה בצורת פלמינגו או עוד כרית פרוותית של אננס שווים את הוויתור הזה? גם אם מדובר בפריטים זולים, בסוף רכישות זולות רבות מצטברות לסכום מהותי.

בואו מוכנים

חושבים לחדש את הבית במבצעי סוף השנה? זה הזמן לערוך סקר שוק ולברר את המחירים של הפריטים אותם תרצו לרכוש. כך, תוכלו לדעת מהי באמת ההנחה שמציעים לכם, והאם המוכר לא הקפיץ את מחיר המכונה ערב החג, ואז העניק עליה כביכול הנחה מפליגה. שימו לב שאתם מבינים מהי העלות הכוללת של המוצרים

שבמבצע, ודעו כמה בעצם אתם משלמים והאם יש דמי משלוח שמייקרים את הרכישה.

נושא נוסף שכדאי לבדוק הוא האם עברתם את הסכום המעניק פטור ממע"מ. אם בעגלה שלכם יש מספר פריטים שעלותם בשקלים מתקרבת ל-75 דולר, צמצמו את הקנייה, על-מנת שלא תעברו את הסכום בגלל הפרשי שער.

קנו המון וקבלו הנחה?

מבצעים מאוד מורכבים או שדורשים רכישות רבות: שלמו על 3 וקבלו 3 חינם, קנו ב-800 ושלמו 600, נועדים בדרך-כלל להגדיל את ההוצאה שלכם, ולהסתיר את חוסר האטרקטיביות של המבצע. בנוסף, חפשו דרך נוספת להוזיל עלויות שלא תלויה בהגדלה של הרכישה, כמו קופונים שנשלחים אליכם אם אתם לא משלימים את הקנייה.

מבצע שלא יחזור?

מכירים את שעוני העצר שמחשבים את הדקות לאחור עד סיום החג או עד שתוקף המבצעים יפוג? זהו רק אחד מהמנגנונים שנועדו להפעיל עליכם לחץ פסיכולוגי. אל חשש - החגים שהולכים ומתארכים ומתערבבים זה בזה מבטיחים גם שאם לא הספקתם לנצל את המבצעים ביום מסוים, תוכלו לתפוס אותם ביום אחר. בדרך-כלל, ככל שנתקרב לסוף דצמבר, המבצעים אף ילכו וישתפרו.

היו זהירים

קנו באתרים מאובטחים, דעו מה הזמנתם, ואם אתם מקבלים התראה מחברת כרטיסי האשראי על רכישה לא מוכרת בררו זאת. אל תמסרו בקלות פרטי אשראי, דעו ממי רכשתם, למי פונים אם ההזמנה לא הגיעה, או שהגיעה פגומה. האם יש ביקורות על שירות הלקוחות של אותו הגוף? אם כן, קחו זאת בחשבון.

הוו דוגמה אישית

הורים לילדים, זיכרו שחינוך פיננסי מתחיל בבית, ואתם מהווים דוגמה חיה לדור הבא. אם תתייחסו לצריכה בלתי מבוקרת כחג, הם יקלטו זאת. אם לא תדעו להגיד "זה אחלה, אבל אני מעדיף לעשות משהו אחר עם הכסף ולא לקנות למרות שאני מאוד רוצה" - גם הם לא יידעו לעשות זאת. אם אתם נותנים להם לבצע קניות ברשת - הדריכו אותם, תקצבו אותם, בידקו שהם עושים סקרי שוק לפני הרכישה, תנו להם להמתין עם הקנייה ודברו על נחיצותה, ובידקו שהרכישה מתבצעת במקום מאובטח.

